

İÇİNDEKİLER

Bölüm 1: Yönetim.....	3
Bölüm 2: Genel Değerlendirme.....	6
Bölüm 3: Etkinliklerimiz.....	8
Bölüm 4: 2004 Yılı Çalışma Programı ve Bütçe Taslağı.....	17
Bölüm 5: Mali Durum.....	19

EKLER

EK 1: Denetçiler Raporu	
EK 2: 2003 Yılı Konsolide Bilançosu	
EK 3: 2003 Yılı Gelir – Gider Tablosu	
EK 4: 2004 Yılı Konsolide Bütçe Taslağı	
EK 5: 2004 Yılı Bütçe Varsayımları	
EK 6: 2004 Bütçe Yönetmeliğı	
EK 7: AB 2003 Türkiye İlerleme Raporunun Dernek ve Vakıflara İlişkin Maddeleri	
EK 8: AB 2003 Türkiye İlerleme Raporuna İlişkin TÜSEV Görüşü	
EK 9: Vakıf ve Dernekleri İlgilendiren Yasal Mevzuat Tablosu	
EK 10: Derneklerin İş ve İşlemlerindeki Kusurlarından Dolayı Verilen Cezalarda Yapılan Değişiklikler Tablosu	
EK 11: Maliye Bakanlığı Kurumlar Vergisi Genel Tebliğı Seri No: 83 (Vergi Muafiyetine İlişkin)	
EK 12: TÜSEV Mütevelliler Heyeti Listesi	
EK 13: TÜSEV Yayın Listesi	

Sayın Mütevellilerimiz,

TÜSEV – Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı'nın 2003 yılı faaliyetlerini, bu dönemle ilgili hesaplarını ve 2004 yılı Çalışma Program ve Bütçe Taslağını sizlere sunarken, katılımınız nedeniyle her birinize ayrı ayrı teşekkür ediyor, saygı ile selamlıyoruz.

2003 ve 2004 yıllarında iş ve toplumsal hayatımızın çok önemli şahsiyetlerini birer birer kaybetmekten sonsuz üzüntü duymaktayız.

Sayın Erdoğan Gönül (16 Temmuz 2003), Sayın Sevgi Gönül (16 Eylül 2003) ve son olarak da Sayın Sakıp Sabancı (10 Nisan 2004) tarihinde ebediyete intikal etmişlerdir.

Toplumun çok yakından tanıdığı ve sevdiği bu şahsiyetler iş dünyasındaki etkin varlıklarının bir başka yansıması olarak vakıf ve dernekler yoluyla yurt içinde ve yurt dışında yaptıkları çok önemli hizmetlerle sosyal ve kültürel hayatımıza başta eğitim, sağlık, kültür, sanat, çevre ve bilimsel alanlar gibi çok önemli hizmet alanlarında gurur kaynağımız, sivil toplum camiamızın vazgeçilmez savunucuları, destekçileri ve temsilcileri olmuşlardır.

Özellikle de ülkemizin tarihe damgasını vurmuş en önemli zenginliklerinden biri olan vakıf kurumunu yaptıkları hizmetlerle ve gönül zenginlikleri ile unutulmaz birer eser haline getirerek toplumsal rekabete taşımışlardır.

Sayın Erdoğan ve Sevgi Gönül ile Sayın Sakıp Sabancı'ya ve burada ismini zikredemediğimiz, aramızdan ayrılan tüm vakıf ve dernek büyüklerimize Tanrı'dan rahmet diliyor, hepsini şükran ve minnetle anıyor, kederli ailelerine, yakınlarına, Türk Ulusuna ve sivil toplum camiamıza başsağlığı diliyoruz. Onların yoklukları ile değil, daima varlıkları ile yaşayacağız.

Aslında önü alınamaz bu ilahi takdirin gittikçe derinleştirdiği bir sorun da önümüzde durmaktadır.

Vakıf ve derneklerimizin geleceğini teminat altına alacak, bu işe gönül verecek kişilerin, özellikle de gençlerin süratle yetiştirilmesi gerekmektedir.

Vakıf ve dernek kurumunun toplumsal yaşamımızdaki yadsınamaz yeri, iş dünyasından çok farklı olan sosyal, ekonomik, kültürel, tarihsel, hayri ve etik yönleri ile dikkate alındığında bu kurumların yarattığı toplumsal katma değerın önemi ve tutarının çok büyük olduğu görülecektir. Bu kurumlarda tüm dünyada olduğu gibi ülkemizde de, toplumsal akdin doğal sonucu olarak toplumsal çıkar en üst düzeyde kulllanmakta ancak bireysel çıkardan ise söz dahi edilmemektedir. Çünkü sivil toplum hizmetleri jenerik olarak **beni** değil **sizi** kapsamaktadır. Bu nedenle aramızdan ayrılan bu çok değerli sivil toplum liderleri sizin için ömürlerini vermiş eşsiz birer insanlık abidesi olarak daima anılacaklardır.

Vakıf Merkezi

Vakfımız merkezinin 1 Mart 2003 tarihinden geçerli olarak İstanbul Karaköy Bankalar Caddesi No:2 Minerva Han Kat: 5 adresine taşınması önemli bir sinerji yaratmıştır. Zira tarihi ve kültürel mirasımızın güzel eserlerinden biri olan Minerva Han'da (*inşa tarihi 1913*) Alışveriş Merkezleri ve Perakendeciler Derneği, TESEV, İstanbul Politikalar Merkezi ve Eğitim Reformu Girişimi ile birlikte bulunmamız, bu mekanı adeta bir sivil toplum merkezi haline getirmiştir. Toplantı salonları, eksiksiz teknik donanımı, yetkin teknik personeli ve dirayetli yönetimi ile bu merkez çalışanlar arasındaki paylaşım, dostluk ve dayanışmanın da önemli bir mekanı haline gelmiştir.

Bizlere bu imkanı tanıyan Merhum Sakıp Sabancı'ya ve Sabancı Üniversitemiz Rektörü Sayın Prof.Dr.Tosun Terzioğlu'na teşekkürü bir borç biliriz.

BÖLÜM 1: YÖNETİM

1. Mütevelliiler Heyetimiz

Başkanlık Divanı

Başkan : Prof.Dr.Üstün Ergüder

Başkan Vekilleri : Rahmi M.Koç ve Sakıp Sabancı (*10 Nisan 2004*)

Mütevelliiler Heyetimiz listesi bu raporun sonunda bilgilerinizi tazelemek için verilmektedir. Bu liste önceki düzeyini korumaktadır. Bilindiği üzere 4721 Sayılı Türk Medeni Kanunu'nun Vakıflarla ilgili Üçüncü Bölüm 101 inci maddesinde **Vakıflarda Üyelik Olmaz** hükmünün açıkça belirtilmesi nedeniyle ortaya önemli bir tartışma çıkmıştır.

Üyeli ve Genel Kurullu birçok vakıf, henüz Medeni Kanun tasarısı TBMM'de görüşülürken bunu fırsat bilerek çok sayıda üyeyi aralarına katarak adeta yeni bir Mütevelliler Heyeti oluşturmuşlar, bilahare yaptıkları Resmi Senet değişiklikleri ile de üyeli olan vakıflarını sabit sayıda mütevellisi olan birer vakıf haline dönüştürmüşlerdir.

Aslında **Vakıflarda Üyelik Olmaz** hükmü gerek ekonomik, gerek zor bulunan insan kaynağı nedeniyle ülkemiz gerçeği ile çok bağdaşmamaktadır. Birçok kuruluş, aslında dernek olması gerekirken güvenlik güçlerinin derneklere yaptığı baskılar nedeniyle dernek olarak kurumsallaşmadan kaçarak düşük anavarlıklı ancak çok üyeli birer vakıf halinde örgütlenmişlerdir.

Bunun sonucunda düşük anavarlıkları nedeniyle, bir vakıfta sözü edilmemesi gereken kaynak sıkıntıları ve kaynak arayışları ortaya çıkmıştır. Aslında yakın tarihlere kadar Türk vakıf sisteminde de rastlanmayan bu durum, Avrupa ve ABD'de yoğun bir şekilde uygulanan bir yöntem olarak, vakıfçılıkta kaynak oluşturma modelini ortaya çıkartmıştır. Yani vakıfların birçoğu Resmi Senetlerinde yazılı ve her biri toplumsal birer taahhüt olarak yer alan amaçlarını mevcut kaynakları ile gerçekleştiremeyeceğini anlayınca adeta, 2860 Sayılı Yardım Toplama Yasası kapsamında tanımlanan, ancak bir vakıf için başvurulmaması gereken kaynak geliştirici toplumsal faaliyetlere talip olmuşlar, dahası mecbur kalmışlardır.

Diğer taraftan vakıfların ihtiyacı olan ve özellikle de yönetim kadrolarında bir an önce görev almaları, proje üretmeleri, tanıtım ve savunuculuk misyonu yüklenmeleri beklenen okumuş kesim ise vakıfta üyelik olmaz yasa hükmüne, takılarak sisteme dahil edilememiş, buna karşılık; yaşlanan, iş göremez hale gelen, vefat eden, vakıf kurumu ile organik bağlarını koparmak isteyen insanların ısrarla sistemde kalmalarını istemek ise vakıflarımızın her geçen gün dinamizmini ve etkinliğini kaybetmesine neden olmaktadır.

Vakıflar mutlaka lider insanlarla toplumsal değer kazanırlar. Ancak unutulmamalıdır ki lider gelecekte yerini alacak kişileri de yetiştirmekle yükümlüdür. Aksi taktirde vakıflar yarını bugünden tüketen kuruluşlar haline dönüşebilirler.

Bize katılmak isteyen çok değerli kuruluşları ise Resmi Senedimizde yazılı olan **İşbirliği Kuruluşu** sıfatıyla aramıza almaya çalışacağız. Ancak bu statüdeki bir vakfın Resmi Senedimize göre seçme ve seçilme

hakkının olmaması nedeniyle, TÜSEV misyonuna uygun katkılarda bulunacağı belirlenen ancak yukarıdaki şartı bizimle ilişkilerinde aramayacak kuruluşların kabul edilmesi mümkün olabilecektir. Resmi Senedimizdeki işbirliği kuruluşlarına ilişkin hüküm şöyledir:

İŞBİRLİĞİ KURULUŞLARI

Madde 17 – Mütevelliler Heyeti Üyesi olmaksızın vakıf çalışmalarına katılmak ve Vakıf'ça uygun görülecek konularda işbirliği yapmak isteyen kuruluşlara Yönetim Kurulu'nun önerisi ve Mütevelliler Heyeti'nin kararı ile **Vakıf İşbirliği Kuruluşu** sıfatı verilebilir.

2. Yönetim Kurulu

Vakıf Resmi Senedimizin 101. inci maddesi gereğince (2002 – 2006) dönemi için seçilen ve görevde olan Yönetim Kurulumuz aşağıdaki kuruluşların temsilcilerinden oluşmaktadır;

Prof.Dr.Üstün Ergüder (<i>Başkan</i>)	<i>Vehbi Koç Vakfı</i>
İnal Avcı (<i>Başkan Yardımcısı</i>)	<i>Türk Lions Vakfı</i>
Timur Erk (<i>Başkan Yardımcısı</i>)	<i>Türk Böbrek Vakfı</i>
Hüseyin Topa	<i>Anadolu Eğitim ve Sosyal Yardım Vakfı</i>
Prof.Dr.Tosun Terzioğlu	<i>Hacı Ömer Sabancı Vakfı</i>
Didem Altop	<i>Türkiye Eğitim Gönüllüleri Vakfı</i>
Faruk Eczacıbaşı	<i>Nejat Eczacıbaşı Vakfı</i>
Altan Edis	<i>Erol Kerim Aksoy Eğitim ve Spor Vakfı</i>
Candan Fetvacı	<i>Boğaziçi Üniversitesi Vakfı</i>
Ünal Somuncu	<i>Türk Eğitim Vakfı</i>
Hanzade Doğan	<i>Aydın Doğan Vakfı</i>

Yönetim Kurulumuz Vakfımızın yönetim ve icra organı olup sizler adına, verdiğiniz yetkiler, yürürlükteki yasalar ve buna bağlı hukuk kuralları çerçevesinde TÜSEV'i yurtiçi ve yurtdışında temsil etmektedir. TÜSEV'i EFC (*Avrupa Vakıflar Merkezi*) Guvernörler Konseyi'nde, Mütevelliler Heyeti ve Yönetim Kurulu Başkanımız Prof.Dr.Üstün Ergüder temsil etmektedir.

3. İcra Komitesi

İcra Komitesi, Başkan Yardımcıları ile Yönetim Kurulu diğer üyelerinin (*istediklerinde*) katılımı ile gerektiğinde gündemli olarak toplanan, Yönetim Kurulu toplantılarına altyapı hazırlayan, Yönetim Kurulunda karara bağlanması gereken konuların incelendiği bir danışma organıdır.

4. Denetçiler Kurulu

Bir çalışma dönemi içinde çalışma programı ve bütçe doğrultusundaki tüm mali hareketleri ve bunlarla ilgili faaliyetleri Mütevelliler Heyeti adına denetlemekten sorumlu bir organdır.

Prof.Dr.Fevzi Sürmeli * Eğitim Sağlık ve Bilimsel Araştırmalar Vakfı
Yusuf Nomal * Türkiye Ulusal Verem Savaş Dernekleri
Federasyonu

Gün Han Başık ** Feyziye Mektepleri Vakfı

* Hizmet Dönemi 2001 - 2004

** Hizmet Dönemi 2002 - 2005

Yönetim kadromuza, artan iş yükü ve devam eden projeler nedeniyle yeni katılımlar olmuştur. Bu haliyle yönetim kadromuz;

Namık Ceylanoğlu *Genel Sekreter*
Filiz Bikmen *Program Direktörü*
Rana Zincir *Araştırma Projeleri Koordinatörü (sürekli)*
Başak Ersen *Genel Sekreter Asistanı*
Sevda Kılıçalp *Marmara Üniversitesi Uluslararası İlişkiler
Bölümü IV. sınıf öğrencisi (part time)*
Halil Karademir *Muhasebeci (part-time)*
İpek Dübüş *Büro Asistanı (TÜSEV ve IPM' ye ortak hizmet
vermektedir)*

olarak çalışmaktadır.

BÖLÜM 2: GENEL DEĞERLENDİRME

Sayın Mütevellilerimiz,

2003 yılı ülkemiz açısından, özellikle de **uzun bir siyasal dönemden sonra** tek partinin iktidara gelmesi ve mevcut hükümetin AB'ne üyelik konusunu gündeminin ilk sırasına koyması ile sivil toplum hayatımızda da önemli değişikliklerin yaşandığı bir yıl olmuştur.

Siyasal sonuçların toplumsal yaşama yansımaları kaçınılmaz bir olgudur. Bu bağlamda ülkemizde çok önemli olaylar yaşanmış, sivil toplum kuruluşları olarak vakıf ve derneklerimiz bundan yoğun bir şekilde etkilenmişlerdir.

Türk insanının yaşam düzeyini en ileri noktalara taşımak, bireysel hak ve

özgürlükleri günümüzün en ileri anlayış ve uygulamalarıyla genişletmek için yapılan çalışmalarda Sivil Toplum Kuruluşları (STK'lar) vakıf, dernek, girişim, platform, inisiyatif, forum vs. adlar altında çok çaba sarf etmişlerdir. Ancak alınan sonuç bizleri mutlu edecek düzeye ulaşamamıştır.

Bu durum, devletin yasaları uygulamadaki zafiyeti nedeniyle hukuk devleti kurallarını bir kenara bırakarak adeta bürokrat devlet anlayışı ile tamamen farklı zeminlere taşınmasının sonucudur.

2003 yılı gerek ülkemizde gerek dünyada çok üzücü olayların yaşandığı, bu elim olayların ortaya çıkan birçok iyileşmeye gölge düşürdüğü, toplum olarak çok şeyler kaybettiğimiz bir yıl olmuştur.

Geçmişe dönersek; 2003 yılı gündemine damgasını vuran bazı ulusal ve uluslararası olayları şöyle sıralayabiliriz;

- AB'ne üyeliğimize ilişkin konular
- Kıbrıs sorunu
- Irak savaşı
- 2003 yılı AB İlerleme Raporu
- Terörist saldırılar
- Bankacılık sektöründeki olaylar
- AB Uyum yasalarının çıkartılması
- Enflasyonun düşme eğilimine girmesi
- Bireysel Emekliliğin kabul edilmesi
- Milli Gelirin yükselmesi, TL.nin değer kazanması
- Bazı Anayasal kurumlarda yapılan yapısal değişiklikler
- Yüksek Öğretim Kurumu Yasası tartışmaları
- İşsizliğin artması ve gelir dağılımındaki bozukluklar
- Milli eğitim politikamızdan sapmalar ve eğitim – öğretim birliğinin zorlanması
- Sivil toplum kuruluşlarını ilgilendiren köklü kararların alınamaması, aksine örgütlenme özgürlüğünün esasına zarar verecek bazı popülist uygulamalara geçilmesi
- Kamu Yönetimi Reformu Yasa tasarısı
- Bilgi Edinme Hakkı Yasası
- Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı'nın ve İnsan Hakları İl ve İlçe Kurullarının Kurulması

Bunlar içinde sivil toplumu; dernek ve vakıfları yakından ilgilendiren çok önemli mevzuat değişiklikleri olmuştur. Ancak bütün yapılanlar vakıf ve

dernek kurumuna en üst düzeyde duyulması gereken güveni ne yazık ki sağlayamamıştır. Vakıflar ve dernekler gerek örgütlenme özgürlüğü bağlamında gerek devlet STK ilişkileri bağlamında büyük bir iyileşmeye tanık olamamışlar, devlet yeni yapılanması içinde taahhüt edilen güveni bu kurumlara yeteri kadar gösterememiştir.

Enflasyonun düşmesi; milli gelirin artması ve TL'nin yabancı paralar karşısında değer kazanması gibi bir toplumun bireylerini yakından ilgilendiren ekonomik göstergeler toplumsal yaşama yansımamış, toplumdaki bağımsız düşünülmemeyecek olan bu ekonomik yapı, halkın yoksullaştığı ortamı iyileştirmeden ekonomik istikrardan söz edilmesini de güçleştirmiştir.

Bunun göstergesi olarak vakıf ve derneklerin yarattıkları reel katma değerde de kaynak sıkıntısı nedeniyle önemli düşüşler olmuştur. Vakıf ve dernekler yeterli hizmet üretememişlerdir.

Ancak buna rağmen geleceğe dönük ümit ve beklentilerin yoğunlaştığı bir yıla girilmiştir. Türk ekonomisi yaklaşık %5,4 oranında büyümüş, enflasyon %18,4 seviyesinde gerçekleşmiş, Türk Lirası USD para birimi karşısında %18,4 değer kazanmıştır. Güçlü kaynaklara sahip vakıf ve dernekler ise bu tablodan olumlu etkilenmişlerdir.

BÖLÜM 3: ETKİNLİKLERİMİZ

1. Yeni Vakıflar Tüzüğü

4721 sayılı yeni Türk Medeni Kanunu'nun yürürlüğe girmesi ve 4722 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun Yürürlüğü ve Uygulama Şekli Hakkında Kanun'un 22 inci maddesi gereğince Vakıflar Tüzüğü'nde Vakıflar Genel Müdürlüğüne yapılacak değişikliklere katkıda bulunmak üzere yapılan davet üzerine bu çalışmalara 2002 yılında olduğu gibi 2003 yılında da devam edilmiş ve yeni bir Vakıf Tüzük taslağı hazırlanmıştır. Ancak Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne yeni bir genel müdür atanması ve Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün tüzükten de önce AB'ne uyumlu bir yeni Vakıf Yasası yapmak eğiliminde olması nedeniyle yeni Tüzük taslağı yürürlüğe konulamamıştır.

2. Yeni Vakıf Yasası

Vakıflar Genel Müdürlüğü yeni ve çağdaş bir Vakıflar Yasası hazırlanacağına ilişkin görüşünü Ankara'da 15 – 17 Aralık 2003

tarihlerinde düzenlediği **Cumhuriyetin 80. yılında Uluslararası Vakıf Sempozyumu'nda** açıklamış, ancak şu ana kadar bu konuda bir adım atılmamıştır. Bu sempozyuma Sayın Prof.Dr.Üstün Ergüder (*Başkan*), Sayın İnal Avcı (*Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı*) tebliğleri ile konuşmacı olarak katılmışlardır.

Bu bağlamda 4771 sayılı AB Uyum Yasası (*Resmi Gazete 9.8.2002 tarih ve sayı 24841*) kapsamında yer alan 227 Sayılı Vakıflar Genel Müdürlüğü'nün Teşkilat ve Görevleri Hakkındaki Kanun Hükmünde Kararnameye eklenen ek madde halen yürürlükte olup, yeni çıkarılacak AB Uyum Yasası kapsamında, derneklerin uluslararası ilişkilerine getirilen iyileştirmenin vakıflar için de uygulanması talep edilmiştir.

3. İçişleri Bakanlığı Dernekler Dairesi Başkanlığı Yönetmeliği

Bu çerçevede 4.9.2003 tarih ve 25219 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan İçişleri Bakanlığı İller İdaresi Genel Müdürlüğü Dernekler Dairesi Başkanlığı Merkez ve Taşra Teşkilatı Kurulu, Görev, Çalışma ve Denetim Usul ve Esaslarına Dair Yönetmeliğin Bazı Maddelerinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik Yayınlanmıştır ve bu yönetmelikle Vakıfların uluslararası ilişkileri işbirliği, üyelik ve yurt dışında şube açma gibi, önceleri Vakıflar Genel Müdürlüğü iznine tabi iş ve işlemler bu daireye verilmiş, ancak vakıfların yurt dışından bağış ve yardım alması gibi parasal ilişkiler Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne bırakılmıştır. Bu işlemlerin derneklerde olduğu gibi hafifletilmesi veya tamamen kaldırılmasına ilişkin başvuruda bulunulmuştur. Bu hususun da yeni çıkarılacak AB Uyum Yasasında yer alacağını ummaktayız.

Diğer taraftan Dernekler Dairesi Başkanlığı'nın yapılanması devam etmektedir. Bu yapılanmada yine polis denetiminin sürdürülmek istendiğine ilişkin izlenim veren çok farklı bir yapılanma söz konusudur.

Derneklerin denetiminde **beyan esasına** geçilmesine rağmen Dernekler Dairesi Başkanlığı ilave müfettiş kadroları ihdas ederek örgütlenme özgürlüğüne zarar verecek, derneklere hala bir güvenlik sorunu gibi bakan görüşünde ısrar eder görünmektedir.

Bunun bir diğer işareti de bu Daire Başkanlığının iş ve işlemlerine ilişkin yeni yönetmelik yürürlükte olmasına rağmen eski kuralların uygulanmasına, istenilen bilgi ve belge sayısının her geçen gün artırılarak adeta **Beyan Esasına Dayalı Denetim**'den yavaş yavaş

eskiye dönülmeye çalışıldığı izlenimi verilmektedir. Yapılan bu işler AB müktesebatına aykırıdır. Dernekler Dairesi Başkanlığı'ndan beklentimiz;

- Eğiten,
- Yol gösteren,
- Örgütlenme özgürlüğünü mümkün olduğunca dernekler lehine genişleten,
- Kırtasiye ve bürokrasiyi azaltan,
- Ülke genelinde, uygulamalarda eşitliği sağlayan,
- Kadrolarını sivil toplumun gerekliliğine inanan ve olumlu bakan iyi yetişmiş kişilerle yapılandıran,
- Uluslararası normları ve etik kuralları benimseyen,
- Dernekleri devletin bir çözüm ortağı olarak gören bir yapılanma içinde görmek istiyoruz.

Demokrasinin kilit taşı olan dernek ve vakıfların yaşatılması bizi daha çağdaş, daha güvenilir ve daha olumlu ve saygın bir ülke yapacaktır. Burada da en büyük rol Vakıflar Genel Müdürlüğü'ne ve Dernekler Dairesi Başkanlığı'na düşmektedir. Bu konularla ilgili olarak her iki kuruluşla ilişkilerimiz ve ortak çalışmalarımız aynen devam etmektedir.

4. İnsan Hakları Danışma Kurulu

TÜSEV olarak, Başbakanlık İnsan Hakları Başkanlığı bünyesinde kurulan İnsan Hakları Danışma Kurulu Üyeliğini sürdürmekten büyük memnuniyet duymaktayız. Bu Kurul, ülkemizde insan haklarının geliştirilmesinde sivil toplum kuruluşlarının katkısının çok olumlu olacağına ilişkin kanaati pekiştirmiştir.

5. Vakıf ve Derneklerin Vergilendirilmesi

Vakıf ve derneklerimizi ilgilendiren gelir vergisi, kurumlar vergisi, KDV, stopaj, damga vergisi, veraset ve intikal vergisi gibi vergilerin Vergi Konseyi'ne verdiğimiz çerçevede yeniden ele alınması konusunda Maliye Bakanlığı ile yoğun bir işbirliği yapılmaktadır.

Bu toplantılarda TÜSEV'in konu ile ilgili çalışmaları, vergi yasalarında bugüne kadar yapılan değişikliklerle vakıf ve derneklere daha önce tanınan muafiyetlerde nasıl geriye gidildiği, Vergi Konseyi'nin konu ile ilgili olumlu görüşleri ve kamu yararı çerçevesinde ele alınmakta ve AB ülkelerinde vergi mevzuatlarına ilişkin örnekler verilerek vergi mevzuatımızın AB normlarına yakınlaştırılmasına çalışılmaktadır.

6. Kamu Yararı Kriteri ve STK Yasal Çerçeve İlkeleri Kamu Yararına Çalışan Kuruluş Yasası

Kamu yararı kriterlerine ilişkin Maliye Bakanlığı'nın Kurumlar Vergisi Genel Tebliği (Resmi Gazete 2.9.2003 No: 25217) yayınlanmıştır. (Ek. 11) Bu tebliğ az sayıda kuruluşun yerine getirebildiği ağır şartları içermekte olduğundan bu konuda yapılan başvuru sayısı da çok azdır. Bu nedenle son yıllarda bu statüyü kazanan hiçbir vakıf yoktur.

Diğer taraftan tebliğde belirtilen kamu yararlı hizmet alanlarının AB üyesi ülkelerdeki kamu yararı görülen hizmet alanlarının nerede ise %25'i seviyesinde olması çok geniş bir hizmet spektrumu olan vakıflarımızın elini kolunu bağlamaktadır.

Vergi muafiyetinin normal ve sağlıklı işleyen bir vergi sistemi içinde vakıflar için tartışılmaz önemi vardır. Öncelikle vergi muafiyeti vakıflar için ayrıcalıklı bir statü, bağış yapan gerçek ve tüzel kişiler için ise önemli bir güven unsurudur.

Aynı şekilde kamu yararına çalışan dernek statüsü de dernekler için önemli bir ayrıcalıktır. Ancak, derneklerin kamu yararına çalışan dernek statüsü alabilmesine ilişkin usuller vakıflarinkinden biraz daha farklılık arz etmektedir. Aslında, temelde kamu yararının baz oluşturacağı ortak kuralların belirlenmesi, konunun Bakanlar Kurulu yerine Maliye ve İlgili Bakanlıklar düzeyinde halledilmesi ve birçok AB ülkesinde olduğu gibi daha kuruluş aşamasında iken verilmesi, ancak bu tür vakıf ve derneklerin çok iyi denetlenerek bu statünün gereğinin yapılıp yapılmadığının ve kamu yararlı hizmetlerin her an ölçümlenmesi ile bu kuruluşların açıklık, şeffaflık ve hesap verebilirlik ilkelerine uyması sağlanmalıdır.

Bir diğer önemli konu ise kamu yararı ayrıcalığının verilmesinde objektif olunması, siyasal erk yerine ortak akreditasyon kurulunun oluşturulması ve bu statünün hızla verilmesi önem arz etmektedir. Kamu yararı diye tanımlanan hizmet alanlarının günümüz şartlarına uygun olarak ülke genelinde yaygın uygulanması koşulunun gerçek hayatla pek bağdaşmaması nedeniyle, yerel bazı hizmetler veren kuruluşların başvurularının da bu çerçevede ele alınması yerinde olacaktır.

7. Enflasyon Muhasebesi ve Mali Konular

Vakıf ve derneklerin iktisadi işletmelerinde 2004 yılında enflasyon düzeyine bağlı olarak kademeli enflasyon muhasebesine geçilmesi ihtimali nedeniyle bu konu vakıf ve derneklerimizin katıldıkları bir seminerde ele alınmıştır. Gelen talep nedeniyle ayrıca vakıf ve dernek muhasebesine ilişkin seminerler düzenlenecektir. Diğer taraftan enflasyon muhasebesine ilişkin olarak SİSTEK yazılım firmasının hazırladığı enflasyon muhasebesi yazılımı katılımcılara tanıtılmıştır.

8. TÜSEV Web Sitesi

www.tusev.org.tr

Web sitemiz yeniden yapılandırılmış ve dernek ve vakıflarımıza daha fazla hizmet götürecek bir duruma getirilmiştir. Web sitemiz bu bağlamda vakıf ve dernek hayatımızı ve yurt dışındaki faaliyetleri içeren ve bu konularda çok daha fazla bilgiye erişilen bir kaynak haline getirilmiştir. Yasal mevzuattaki değişiklikler anında haber olarak sitemize konulmaktadır. Bu bağlamda yurdumuzun dört köşesinden vakıf ve derneklerin sorunlarına ilişkin sorular ve bunlara ayrıntılı cevaplar istenmesi, bizi haklı kılmaktadır. Bunu daha işler hale getirmek için ise destek@tusev.org.tr adlı bir e-mail adresi oluşturulmuştur. Buraya gelen her türlü talep anında karşılanmaktadır. Bu hizmetin özellikle Anadolu'daki vakıf ve derneklerimizin karşılaştıkları sorunların çözümünde önemli yararı olacağını ümit etmekteyiz. Diğer taraftan İngilizce web sitesi oluşturulması çalışmalarımız sonuçlanmış ve site devreye girmiştir.

9. TÜSEV Bülteni

TÜSEV Bülteni vakıf ve derneklerimizin ihtiyacı olan tüm yasal mevzuatımızın, haberlerin, önemli görüşlerin, yayınlarımızın yer aldığı önemli bir belge haline gelmiştir. 11 inci sayısı Nisan 2004 tarihinde yayımlanmış ve dağıtılmıştır.

10. Vergi Muafiyeti

Vakfımızın vergi muafiyetine ilişkin başvuru hazırlıkları tamamlanmıştır. Bu raporla birlikte Maliye Bakanlığı'na sunulacaktır. Vakfımızın yaptığı hizmetin tamamının kamu yararlı ve tüm ülkedeki sivil toplum camiasını ilgilendiriyor olması vergi muafiyeti almamız gerektiğinin kanıtıdır.

11. Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları İle İlişkilerine Dair Kanun (Kanun No: 5072)

Bu yasa son günlerde kamuoyunu ve özellikle de dernek ve vakıflarımızı yakından ilgilendiren bir yasadır. Adı; **Dernek ve Vakıfların Kamu Kurum ve Kuruluşları ile İlişkilerine Dair Kanun** (Kanun No. 5072). 29 Ocak 2004 tarihinde yürürlüğe girmiştir. Çok ağır cezalar vardır. AB ülkelerindeki koşullara pek benzememektedir. Kamu vakıflarının kamu kurum ve kuruluşları ile ilişkilerini düzeltmek isteyen devlet, bu işin kapsamını genişleterek içinden çıkılmaz bir hale getirmiştir. Hizmetler aksamıştır. Kamu hizmetini aksatmayacak gerekli önlemler alınmadan bu kanunun çıkarılması önemli boşluklar yaratmıştır. TÜSEV olarak bu yasadan etkilenen vakıf ve derneklerimizle bir toplantı yapılmıştır. Bu yasanın en kısa zamanda vakıf ve derneklerimizi daha fazla hizmetten alıkoymayacak ve zan altında kalmalarını önleyecek bir şekilde değiştirileceğini ümit etmekteyiz. Yasa metni ile Vakıflar Genel Müdürlüğü ve İçişleri Bakanlığı genelgelerine web sitemizden (www.tusev.org.tr) ulaşabilirsiniz.

12. Vakıf ve Dernek Mevzuat El Kitabı

4721 sayılı Türk Medeni Kanunu'nun kabulünden itibaren yayımlanan dernek ve vakıflarımıza ilişkin mevzuat bir kitapçık haline getirilerek tüm vakıf ve derneklerimize dağıtılmıştır. Değişiklikler yakından takip edilerek, işlenmektedir.

13. EFC (Avrupa Vakıflar Merkezi)

2003 yılı içinde EFC komite ve çalışma grupları toplantılarına katılmıştır. EFC üyeleri ile yürütülen ortak çalışmalar ve inisiyatifler hızla devam etmektedir. Bu çalışma platformu TÜSEV'in Dünya ve Avrupa ile olan ilişkilerini geliştirmesinde önemli bir rol üstlenmiştir.

Başkanımız Prof.Dr.Üstün Ergüder EFC konferansında FORD Foundation tarafından düzenlenen panele konuşmacı olarak katılmıştır. Ayrıca, yönetim kurulu üyemiz Didem Altop, Kurumsal Sosyal Sorumluluk üzerine düzenlenen panelde konuşmacı olarak yer almıştır.

14 Haziran 2003'te EFC temsilcileri ve Türk Vakıflarının temsilcileriyle "Türkiye'de Filantropi" konulu bir yuvarlak masa toplantısı düzenlenmiştir.

14. FORD Projesi

FORD Foundation, uluslararası alanda yaptığı bir araştırmanın parçası olarak Türkiye’de, toplumda filantropinin veya hayırseverliğin sosyal adalet, insan hakları, iyi yönetim gibi demokratik ideallerin geliştirilmesine ne derece katkıda bulunduğu konusunun incelenmesini TÜSEV’den talep etmiştir. Bu araştırmanın en büyük amacı, Endonezya, Mısır, İngiltere’deki Müslüman Diasporası, Hindistan ve Tanzanya’daki vakıfların ve vakıf destekleyicilerinin etkinliklerini güçlendirmeleri ve böylelikle sosyo-ekonomik ve siyasi gelişmeye ön ayak olma ve sürdürmede daha etkin rol oynamalarını sağlamaktır.

TÜSEV, önemli bir çabayı yansıtan ve küresel bir vakfın öncülüğünde yürütülen bu projede yer alarak hayırseverliği geliştirmeye ve ileriye taşıma idealine olan bağlılığını ortaya koymuştur. Bu araştırma, türünün ilk örneği olma özelliğini taşımaktadır. Daha önce İslam ülkelerinde filantropinin mukayese edildiği ciddi bir çalışma yapılmamıştır. Ayrıca vakıf davranışlarını incelemek ve bunu demokratik sonuçlardan doğan kavramsal kurallar çerçevesinde gerçekleştirmek, demokratikleşmeye öncülük eden güçlere yönelik anlayışımızı derinleştirecek ve genişletecektir. Bu anlamda TÜSEV, Türkiye’ye önemli bir akademik katkıda bulunmaktadır. ABD yerleşik FORD Vakfı bu proje için 100.000 USD’lik bir maddi destekte bulunmuştur.

15. CAF (Charities Aid Foundation)

TÜSEV’in bağışçıları bilinçlendirip becerilerini geliştirmeyi ve kurumların yerel bağış yapma mekanizmasını güçlendirmeyi amaçlayan yerel filantropi geliştirme (YFG) programı için CAF ile temas kurulmuştur.

16. ICNL’nin Türkiye Ziyareti

TÜSEV, 10-13 Aralık 2003 tarihlerinde uluslararası STK hukuk merkezi ICNL’in (*International Center for Non-for-Profit Law*) başkan yardımcısı Douglas Rutzen’i Türkiye’ye davet etmiş ve 11 Aralık’ta İstanbul’da sivil toplum sorunlarının tartışıldığı bir yuvarlak masa toplantısı düzenlenmiş, bilahare Ankara’da ilgili bakan ve üst düzey kamu görevlileri ile görüşmeler yapılmıştır. Bu ziyaret, Amerika Birleşik Devletleri İstanbul Başkonsolosluğu’nun maddi desteğiyle gerçekleştirilmiştir.

17. CIVICUS Projesi

CIVICUS Sivil Toplum Endeksi (STE) projesi dünya çapında (60 ülkede) sivil toplumun durumunu değerlendiren, sivil toplumu güçlendirme girişimleri için bir veri tabanı ve yenilikçi bir “aktif-araştırma” projesidir. Proje, UNDP’den destek sözü alınmış uluslararası bir yapıya sahiptir. Endeks; sivil toplum kuruluşları tarafından, sivil toplum kuruluşları için başlatılıp yürütülmesine rağmen hükümet, akademisyenler, bağışçılar ve daha geniş toplumsal kitleleri etkin bir şekilde içine almakta ve araştırma bulgularını bunlarla paylaşmaktadır. Projenin Türkiye bölümünün yürütülmesi görevi Eylül 2003’te onaylanarak TÜSEV’e verilmiştir.

18. Trans-Akdeniz Sivil Toplum Diyalogu Akdeniz’de Kadın ve Eğitim

Türkiye Üçüncü Sektör Vakfı, Van Leer Jerusalem Foundation ve European Foundation Centre işbirliği ile 15-17 Haziran 2003 tarihlerinde “**Akdeniz’de Kadın ve Eğitim**” konulu bir konferans düzenlenmiştir. Bu konferans EFC Trans- Mediterranean Civil Society Dialogue (*Akdeniz Sivil Toplum Diyalogu-TMCD*) çerçevesinde organize edilmiştir. Konferansta, kadın ve eğitim alanı içinde yer alan pek çok konu tartışılmıştır. Bunlardan; • kadınların güçlenmesi, • ulusal eğitim sistemi ve hükümet programları, • kadın ve kamusal alan, • toplumsal cinsiyet ve politika üretimi, • din ve toplumsal cinsiyet, • filantropi ve fon sağlama • Akdeniz toplumlarında kadına ve eğitime yapılan müdahaleler ve • toplumsal cinsiyette eğitimin etkilerinin ve gelişiminin ölçülmesi, konuları ağırlık kazanmıştır. Özellikle “kadınların güçlenmesi” kavramının tanımlanması ve bu amaca ulaşmada kullanılacak araçlar açısından oldukça farklı fikirler ortaya atılmış ve diğer tartışmalar da bu eksen üzerinde yapılandırılmıştır. Sosyal, ailevi ve ekonomik dış etkenlerin kadınların güçlenmesi için pek de çözüm yaratmadığını, ancak içsel etkenlerin çok daha önemli rol oynadığını savunan konuşmacılar olmuştur. Kavramlar veya uygulamalar ele alınırken kadınların güçlenmesine karşı yapılan müdahalelerin göz ardı edilmemesi ve bu konuların hukuki zemine taşınması konusunda fikir birliğine varılmıştır.

19. Tarih Vakfı Sempozyumu

12-13 Aralık 2003 tarihlerinde Tarih Vakfı tarafından TÜSEV’in katkıları ile **AB Uyum Sürecinde Sivil Toplum Kuruluşları** konulu bir Sempozyum organize edilmiştir.

BÖLÜM 4: 2004 YILI ÇALIŞMA PROGRAMI

TÜSEV'in onuncu yılında Üçüncü Sektör'ün altyapısını ve sektör kuruluşlarını geliştirmek ve güçlendirmek için yeni stratejiler geliştirilmektedir. On yıldır sektörün önde gelen STK destek kuruluşlarından biri ve önemli uluslararası ilişkileri olan, özellikle de yasal mevzuat konusunda faaliyet gösteren TÜSEV bu yıl sektörün araştırma, bilgi, işbirlikleri (*ulusal ve uluslararası*) ve eğitim ihtiyaçlarını karşılamak üzere ek program ve projeler geliştirmektedir.

Ülkemizin AB üyeliğine ilişkin çalışmaları bizim de projelerimize kaynak arayışlarında yurtdışına yönelmemizi ve projelerimizin AB ülkelerindeki iyi uygulamalar kapsamında yürütmemiz gerektiğini ortaya koymuştur.

Çalışmalarımızdan faydalananlar ve amaçlarımız:

Kamu Yararına Çalışan Vakıf ve Dernekler – Sektöre ve bu kuruluşlara özel bilgi ve destek sağlanması, araştırma yaparak yeni yöntemlerin paylaşılması,

Kamu Kurum ve Kuruluşları – Kamu kurum ve kuruluşlarının vakıf ve derneklere ilişkin olarak bilgilendirilmesi, yasa, yönetmelik, tebliğ gibi mevzuata ilişkin değişiklik önerilerimizin sunulması,

Fon sağlayan kuruluşlar – Fon sağlayan (*proje desteği veren*) ulusal ve uluslararası kuruluşlarla, önemli projeler üreten STK'lar arasında köprü oluşturulması ve özellikle de ulusal kaynakların harekete geçirilmesi konusunun teşvik edilmesi.

1. Yerel Filantropi Geliştirme Projesi

TÜSEV'in 2003 yılı ortalarında başlattığı yerel filantropi geliştirme (*YFG*) programı, bağışçıları bilinçlendirip becerilerini geliştirmeyi ve kurumların yerel bağış yapma mekanizmasını güçlendirmeyi amaçlamaktadır. Programın başlangıç hedef kitlesini kurumsal bağışçılar oluşturmaktadır.

Bağışçılar arasında diyalog sağlanması ve yerel kaynak sağlamanın en iyi örneklerine dikkat çekilmesi için Temmuz 2004'te kurumsal bağışçılar (*özellikle şirketler*) için bir sempozyum ve eğitim düzenlenecektir.

Projenin gerçekleştirilmesi için Charities Aid Foundation'dan 10,000 İngiliz Sterlini kaynak sağlanmıştır.

Temmuz 2004 tarihinde Sayın Ümit Boyner başkanlığı'nda, Özel Sektör Gönüllüleri Derneği ile ortaklaşa bir sempozyum düzenlenecektir.

Bu faaliyetler sona erdikten sonra TÜSEV, özel sektörden üçüncü sektöre kaynak akışını desteklemek için 2005 yılı ve daha sonrasında oluşturulabilecek potansiyel hizmet ve programları gösteren bir rapor hazırlayacaktır.

2. Araştırma Programı

a. FORD Projesi (2003'ten devam)

2003 yılında başlamış bulunan **İslam Toplumunda Filantropi ve Hayırseverlik** araştırma çalışması kapsamında Türkiye'den 460 vakıf ve 1500 Türk vatandaşı ile anket yoluyla görüşülmüş ve Temmuz ayında sonuçlanacak nihai rapor yazılmaya başlanmıştır. Rapor sonuçları Eylül 2004'te İstanbul'da gerçekleştirilecek uluslararası bir konferansta tartışılıp sonuçlandırılacaktır.

b. CIVICUS Projesi

2003 yılında işbirliği için başvurduğumuz ve 2004 yılında başlamış olan CIVICUS **Sivil Toplum Endeksi Projesi (STE)**, hem sivil toplum üzerine bir veri tabanının oluşturulmasına hem de uygulamaya dönük sivil toplumu geliştirme girişimlerine katkıda bulunacak bir projedir.

Araştırma sonunda ortaya çıkacak olan veri ve analizler yayımlanarak; uygulayıcıların, aktivistlerin, hükümetlerin, yurttaşların ve araştırmacıların, sivil toplumun yapısı ve etkileri, sektörün karşılaştığı güçlükler ve sivil toplumun geliştirilecek yanları hakkında benzersiz bir perspektif kazanmaları sağlanacaktır. Daha da önemlisi, ilgi alanı "**aktif-araştırma**" olan bu proje, sivil toplum paydaşlarının bir araya gelerek Türkiye'de sivil toplumun bugünkü konumu ve gelecekte elde edeceği fırsatları birlikte keşfetmelerini mümkün kılacaktır.

Uluslararası bir girişimin parçası olarak proje, Türkiye'de sivil toplumun karşılaştığı güçlükler dair önemli izlenimler sunmasının yanı sıra diğer ülkelerin sivil toplumlarını nasıl etkin bir şekilde geliştirdiğini gözler önüne sererek sürekli hızlandırıcı bir işlevi yerine getirecektir. Ayrıca STE girişimi bazı karşılaştırmalı veriler ortaya çıkaracağından; varolan fırsatlar, eğilimler ve sivil toplumun karşılaştığı engelleri daha iyi anlamamızı sağlayacaktır. Projenin 2005 yılı ortalarında sonuçlanması hedeflenmektedir.

3. Yasal Çalışmalar ICNL ile Mukayeseli Rapor Projesi

Karşılaştırmalı rapor projesinin esas amacı; konunun uzmanlarını bir araya getirerek oluşturulacak bir ekibin STK'ları ilgilendiren öncelikli yasal ve mali konularla ilgili raporlar hazırlamaları ve bunların karar makamlarını etkileyerek politikaların değişmesini sağlamaktır.

İlk raporun konusu **Vakıflar** olarak belirlenmiştir. Hedef ise Ağustos 2004'e kadar konuyla ilgili en az üç raporun hazırlanmış olmasıdır. Bu raporlar güncel sorunları analiz edecek, uluslararası standartlara göre benchmark'ları (*karşılaştırmalı değerlendirme*) belirleyecek ve somut çözüm önerilerinde bulunacaktır. Raporlar anahtar konumdaki paydaşları ve karar makamlarını bilgilendirecek ve reform sürecine katkıda bulunacaktır.

TÜSEV'in yerel uzman ortağı Bilgi Üniversitesi İnsan Hakları Merkezi olup, Adalet Bakanlığı'nın hakimler için düzenlediği insan hakları eğitimi programının da uygulayıcı ortağıdır. Merkez, insan hakları ve STK hukuku üzerinde yoğunlaşan, yasama ve yürütme politikalarını analiz etmekte engin tecrübesi olan uzman bir ekibe sahiptir.

Ortaya çıkacak veriler ışığında , güvenilir ve deneyimli ortak kuruluşlarla (*ABD'de yerleşik ICNL*) birlikte ortaya çıkarılacak olan raporların yüksek nitelikli olacağını ve reform sürecine önemli katkılar sağlayacağını düşünmekteyiz.

Mukayeseli Raporlar Projesi için ABD'de yerleşik Chrest Foundation'dan 12,500 ABD Doları maddi destek sağlanmıştır.

5. Etkinlikler

EFC (Avrupa Vakıflar Merkezi)

EFC'nin yıllık olağan Yönetim Kurulu Toplantısı ve Konferansı 2004 Haziran ayında Atina'da düzenlenecektir. TÜSEV, sekiz yıldır üyesi olduğu ve yönetim kurulunda bulunduğu EFC'nin yıllık toplantısına katılacaktır.

Bu toplantıda TÜSEV ayrıca, Trans-Med Civil Society Dialogue Programı ortaklığı çerçevesinde **Güçlü Bir Akdeniz İçin Politika ve Uygulamada**

Sektörler Arası Ortaklıklar (*Cross-sectoral Forums for a Strengthened Mediterranean: Partnerships in Policy and Practice*) isimli bir panel düzenleyecektir.

Panelde, Avrupa Birliği'nin genişleme sürecinde Akdeniz Bölgesinin artan önemi ve özel, kamu ve üçüncü sektör arasındaki bağların ve işbirliğinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi çerçevesinde değişen sosyal ve politik trendler ile ülkelerarası yakınlaşma ve kalkınma hedefleri ve bu süreçte vakıfların daha aktif rol almalarının önemini tartışılması hedeflenmektedir.

Yayınlar:

- a. STK Yasal Çerçeve İlkeleri ve**
- b. Kamu Yararına Çalışan Kuruluş Yasası**

Amerikan Başkonsolosluğu'nun maddi desteğiyle Ocak 2004'te **Sivil Toplum Kuruluşları Yasal Çerçeve İlkeleri ve Kamu Yararına Çalışan Kuruluş Yasası** isimli kitapçıklar yayınlamıştır. Yasal Çerçeve İlkeleri, STK'ların daha rahat ve verimli hizmet verebilmeleri için yapılması gerekenlerin belirtildiği bir kontrol listesidir. Orijinali ABD'de yerleşik ICNL'e ait olan kitapçıklar TÜSEV tarafından Türkçe'ye tercüme edilmiştir. Kitapçıklar STK reform girişimi sürecinde STK'lara, devlet görevlilerine, TBMM ve ilgili komisyon üyelerine ve diğer paydaşlara dağıtılmıştır.

BÖLÜM 5: MALİ DURUM

1. Genel Değerlendirme

2003 yılında faiz ve repo oranlarının düşük olması ve ABD doları kurunun TL ve EURO karşısında değer kaybetmesi nedeniyle varlıklarımızın bu enstrümanlarla değerlendirilmesi mümkün olmamıştır. Bunun yerine hazine bonusu ve fonlar tercih edilmiştir. Bu bağlamda varlıklarımızın yaklaşık %70'i hazine bonusu ve B tipi fonlarda değerlendirilmiştir.

Uzun vadeli; düşük getirili bu tür değerlendirmeler nedeniyle 2003 yılı gelirlerimiz toplam olarak düşük seviyede kalmıştır.

2. Bilanço ve Gelir – Gider Tabloları

2003 yıl sonu gider tablosunda Genel Yönetim Giderlerimiz %17

(51.209.833.161 TL.), amaca yönelik faaliyet giderlerimiz ise %83

(255.185.439.173 TL.) olarak gerçekleşmiştir. 2002 yıl sonu bilançomuzda dönem sonu gelir fazlası olan 74.924.374.067 TL. 2003 yılında anavarlığa ilave edilmiş ve 2003 yılı anavarlığımız 536.823.960.728 TL.ye ulaşmıştır. 2003 yıl sonu bilançomuzda dönem sonu gelir fazlası ise 101.971.000.734 TL. olup, 2004 yılında anavarlığa eklenecektir.

1993 (kuruluş varlığı)	500.000.000.-TL
1998	87.673.416.135.-TL
1999	122.517.789.635.-TL
2000	235.444.788.669.-TL
2001	310.545.260.074.-TL
2002	461.899.586.661.-TL
2003	536.823.960.728.-TL

31.12.2003 tarihi itibariyle kesinleşen 2003 yılı bilanço ve gelir – gider tabloları denetçilerimiz Sayın Prof.Dr.Fevzi Sürmeli, Gün Han Başık ve Yusuf Nomal tarafından incelenmiş ve bilahare YMM Sayın Nejat Gülen tarafından onaylanmıştır. Denetçiler Raporu (Ek.1), Konsolide Bilanço (Ek.2) ve Konsolide Gelir – Gider Tablosu (Ek.3) ilişikte tasvibinize sunulmaktadır.

3. Katılım Payı Bağışları

Katılım payı bağışları TÜSEV'in kuruluşundan beri programlanan ve kararlaştırılan bir ödeme olup, faaliyetlerimizi gerçekleştirebilmemiz büyük ölçüde buna bağlıdır. Vakfımızın giderlerini karşılayabilmek için elde edilen faiz gelirlerinin yeterli olmaması nedeniyle; katılım payı bağışları ve oluşturulacak kaynaklardan temin edilecek gelirlerle, gelirlerimizi arttırmaya gayret etmekteyiz. Ancak ilave iç ve dış kaynak bulma çalışmalarımız da devam etmektedir.

Anavarlık Komitemiz kararı gereğince anavarlığımızı güçlendirmek için 2003 yılında Mütevellilerimizden katılım payı bağışı istenmiştir. Katılım payı bağışını yapan değerli Mütevellilerimize teşekkürü bir borç biliriz.

TÜSEV'in faaliyet konuları ve misyonu yine ağırlıklı olarak devletle ilişkiler olarak şekillenecektir. Ancak bunun yanı sıra AB'ne adaylığımız nedeniyle gerek Avrupa ve gerekse ABD ile uluslararası ilişkilerimiz daha da artacaktır. Bu raporun 5. bölümünde TÜSEV 2004 Çalışma

Programında yer alan projelerin mümkün olduğunca sağlanacak dış

fonlardan yararlanılarak gerçekleştirilmesine çalışılacaktır. Bunun örnekleri bu raporun önceki bölümlerinde sunulmuştur.

4. 2004 Yılı Bütçesi

2004 yılı konsolide bütçesi (Ek.4) 461.229 milyon TL olarak öngörülmüştür. 2004 bütçe taslağında görüldüğü üzere ana gelir kaynaklarımızın büyük bir bölümünün, hazine bonusu ve fon hesaplarında değerlendirilmesi öngörülmüştür. Ancak, bu elde edilen gelirlerin giderlerimizi karşılamayacağı varsayılmıştır. Bu nedenle gider bütçesinin hazırlanmasında mümkün olan tasarruf gözetilerek giderlerin asgari düzeyde tutulmasına dikkat edilmiştir.

Sayın Mütevellilerimiz,

Yönetim Kurulunuz olarak 2003 yılında ve bugün bizlere gösterdiğiniz yakın ilgi, güven ve destekten dolayı teşekkür ediyor, vakıf ve dernek faaliyetlerinizde başarılar diliyorum, sonsuz teşekkürlerimi sunuyorum.

Prof.Dr.Üstün Ergüder
Yönetim Kurulu Başkanı